

Jian Zemin, el nou timoner

El XV Congrés del Partit Comunista de la Xina ha servit per enfortir Jian Zemin, president d'aquest país, que ha anunciat un nou pas en el "socialisme amb característiques xineses": el tancament d'empreses públiques. Milions d'obrers poden quedar en l'atur.

Jian Zemin, secretari general del Partit Comunista de la Xina i president de la República Popular. Ha desoït les veus dels qui reclamaven una tímida obertura política.

Jiang Zemin ha sortit enfortit del XV Congrés del Partit Comunista de la Xina (PCX), el primer que s'ha fet sense la participació de l'artífex de la nova Xina, Deng Xiaoping. Jiang, secretari general del partit i president de la República Popular, ha fet un nou pas en l'establiment de "l'economia socialista de mercat" anunciant el tancament de les empreses públiques ruïnoses, bo i desoït les veus dels qui reclamaven una tímida obertura política.

Avalat pels indiscutibles èxits macroeconòmics i pel recent re-

torn de Hong Kong a la sobirania xinesa, Jiang va dominar un congrés en el qual encara es va deixar sentir el pes del vell Deng, mort el febrer d'enguany. En el seu informe davant més de dos mil delegats, el president xinès va elogiar la política de Deng, especialment durant la repressió de les manifestacions de la plaça de Tiananmen, el juny del 1989, va advertir sobre els perills de la corrupció i va anunciar una important restructuració del sector públic amb la desaparició de les empreses deficitàries i la venda d'un bon grapat de totes elles.

La corrupció va ser el tema que més va interessar els xinesos, que van seguir amb atenció el desenvolupament d'un congrés que marcarà les pautes polítiques i econòmiques que seguirà el país aquests anys vinents. Després de decennis d'ortodòxia i d'un període de radicalisme (la Revolució Cultural), l'obertura econòmica sembla consolidada, però ha originat unes desigualtats que són difícils de justificar per un règim que es pretén igualitari. Al costat dels gratacles, de les autopistes i de les modernes fàbriques han sorgit els nous rics, que exhibei-

xen sense ruboritzar-se els seus cotxes de luxe i les seves mansions, i s'ha disparat la corrupció. A la Xina tothom sap, i especialment els empresaris que volen invertir al país, que qualsevol funcionari té un preu.

Potser per demostrar que aquesta vegada, les advertències, no se les endurà el vent, durant els dies anteriors al congrés hom va informar del processament de l'ex-batlle de Pequín, Chen Xitong, en arrest domiciliari des del 1995. Chen és acusat d'haver robat centenars de milions de yuans amb una xarxa que exigia diners a tothom qui volia fer res a la capital. El seu germà Chen Xiaotong va ser sentenciat a dotze anys de presó, alhora que una amant podia escapar-se amb un bon botí.

Els fruits de l'obertura. La continuïtat de la via econòmica d'allò que eufemísticament s'anomena "socialisme amb característiques xineses" no es va posar en qüestió. Iniciada arran del congrés del 1987 i impulsada en el del 1992, l'obertura econòmica ha donat uns fruits que, almenys en xifres, són espectaculars. Com recordava un article del diari *China Daily*, portaveu en anglès del partit comunista, el país ha crescut el 12% aquests últims cinc anys, un 8,6% més que no la mitjana del món. Un creixement que confirmen els visitants assidus de la Xina, perquè els gratacels s'aixequen en setmanes, les infraestructures es modernitzen de forma accelerada i algunes ciutats, com Canton, Chengdu, Xanghai i Shenzhen, s'han convertit en rèpliques d'Hong Kong plenes de vitalitat, on els homes de negocis van frenèticament d'un lloc a un altre enganxats al telèfon mòbil.

Però el creixement, que és asimètric, incrementa les desigualtats entre la ciutat i el camp, entre les zones econòmiques especials i les regions més desfavorides i entre els qui tenen accés al manà i els qui no n'hi tenen i s'han de conformar a viure amb el sou d'una empresa estatal. Aquestes desigualtats, especialment les que hi ha entre les zones

ARXIU / EFE

Xanghai, de la mateixa manera que altres ciutats de la Xina, viu un procés accelerat de modernització. El creixement d'aquest país incrementa les desigualtats econòmiques entre la ciutat i el camp, abandonat per les autoritats.

urbanes i rurals, es poden mantenir gràcies a un estricte control sobre la mobilitat dels habitants d'aquest país. Els xinesos estan obligats a presentar un passaport per anar d'una banda a un altra i han de tenir un permís per a establir-se en un ciutat i per entrar a

les cooperatives agropecuàries.

El tancament de les empreses públiques és una nova etapa en aquesta cursa imparable cap el capitalisme sense rostre humà. Es calcula que al país hi ha unes 110.000 empreses públiques, que lloguen 110 milions d'obrers. La reestructuració del mastodòntic sector estatal, amb la desaparició de les empreses inviables i la venda de les que tinguin comprador, pot significar l'acomiadament de milions de treballadors i crear un focus de descontentament que podria ser aprofitat pels sectors esquerrans del partit.

Jiang domina un partit que s'ha negat a escoltar les veus de la perseguida dissidència. En un gest sense precedents, les autoritats van permetre que el professor de la Universitat de Pequín i ex-militant comunista, Shang Dewen, demanés públicament reformes polítiques per "salvar el partit, no desmantellar-lo". Menys sort va tenir Shen Liangqing, detingut unes setmanes abans del començament del congrés. Jiang es va mostrar inflexible també davant els qui, segons la premsa d'Hong Kong, demanaven dins el partit una rehabilitació del seu predecessor a la secretaria general, Zhao Ziyang, destituït per no haver actuat amb fermesa durant les manifestacions de Tiananmen, el juny del 1989. Zhao viu a Pequín, en residència vigilada.

Zemin ha elogiat la política de Deng Xiaoping, especialment la seva actuació a la plaça de Tiananmen el 1989.

les zones econòmiques especials.

La pregunta que es fan molts seguidors de la política xinesa és si es podrà mantenir gaire aquesta pràctica, que ha permès, si més no, que les ciutats no creixin de forma caòtica rebent l'èxode de la gent del camp. És evident que els camperols anhelan de deixar un camp abandonat per les autoritats per anar a treballar en una zona econòmica especial, com Shenzhen, on poden estalviar en tres mesos uns tres mil yuans (unes cinquanta mil pessetes), una veritable fortuna si es compara amb els sous de misèria que paguen

Antoni Castel